

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1901. Andra Kammaren. N:o 3.

Fredagen den 1 februari.

Kl. 2 e. m.

§ 1.

Justerades de vid kammarens sammanträden den 24 och den 25 nästlidne januari förda protokoll.

§ 2.

Upplästes ett till kammaren inkommet, så lydande läkareintyg:

Brukspatron *Gustaf Berndes*, som lider af akut strupkatarr, är på den grund för närvarande urståndsatt att bevista Riksdagens sammanträden, intygar,

Stockholm den 1 februari 1901,

L. T. Remahl.

Leg. läkare.

§ 3.

Föredrogs och hänvisades till Riksdagens särskilda utskott n:o 1 herr *H. Pantzarhielms* å kammarens bord hvilande motion, n:o 156.

§ 4.

Föredrogs och godkändes statsutskottets memorial:

n:o 13, med anledning af remiss från Andra Kammaren af en utaf herr *G. Lindgren* i Islingby m. fl. väckt motion; och

n:o 14, med anledning af remiss från Andra Kammaren af en utaf herr *J. A. Kinnman* väckt motion.

§ 5.

Härefter föredrogs statsutskottets memorial n:o 15, med anledning af remiss från Andra Kammaren af en utaf herr *E. Wavrinsky*

väckt motion, i hvilket memorial utskottet hemställt, att herr Wavrinsky's motion, n:o 1, som till utskottet öfverlemnats, finge till Andra Kammaren återlemnas.

Dervid anförde:

Herr Wavrinsky: Det är mig synnerligen motbjudande att söka påtvinga statsutskottet en motion, som utskottet ansett sig ej böra taga befattning med, allra helst som detta utskott är synnerligen be- tungadt med andra ärenden. Men åtminstone formelt känner jag mig skyldig att vidhålla det yrkande, jag i motionen gjort.

Jag har nemligen i min motion hänvisat till den omständigheten, att detta ärende varit vid sistlidne riksdag under behandling och pröf- vats af ett tillfälligt utskott. Visserligen blef motionen af kammaren afslagen, men utskottet hade emellertid egnat frågan en så vidlyftig pröfning, att jag hoppats, att statsutskottet derigenom ej skulle finna det svårt att komma till rätta med frågan, helst som äfven jag lemnat en så omsorgsfull utredning af ärendet, att jag hört man till och med klagat öfver, att den är för omfattande.

Jag skall emellertid ej sörja öfver, om kammaren finner skäligt hänvisa motionen till tillfälligt utskott och derigenom lättar stats- utskottets arbetsbörd, men jag finner mig, såsom sagdt, af formella skäl föranlåten att yrka, det motionen måtte till statsutskottet återremit- teras.

Herr Pehrson i Törneryd: Då herr Wavrinsky vid nästlidet års riksdag väckte en alldeles liknande motion som den, hvarom nu är fråga, remitterades denna motion till förberedande behandling af ett tillfälligt utskott. Något skäl för, att motionen i år icke skulle på enahanda sätt remitteras, synes mig ej föreligga. Motionären har kanske trott sig finna en utväg att i år få motionen remitterad till statsutskottets behandling blott genom att i densamma omnämna, att ett anslag för frågans utredning kunde ifrågasättas. Jag tror också, att, om han dervid varit så försiktig, att han föreslagit ett visst be- lopp för frågans utredning, statsutskottet skulle haft svårt för att, såsom nu skett, återlemla motionen till kammaren. Men just i den omständigheten, att motionären uraktlåtit detta, tror jag, att stats- utskottet haft fullt skäl för sin i förevarande memorial gjorda hem- ställan.

Herr Wavrinsky: Jag upprepar hvad jag förut sagt, att jag med mitt anförande icke önskar söka påtvinga statsutskottet min mo- tion; men jag ber att mot den siste, högt ärade talaren få erinra derom, att vid åtskilliga föregående riksdagar, då ärenden af liknande art som det nu förevarande förbundits med anslag, statsutskottet upp- tagit dem till behandling. Den omständigheten, att jag, af hänsyn till statsutskottets större kompetens att kunna bestämma anslaget's storlek,

hänskjutit den saken till statsutskottet, hade jag icke kunnat tro skulle hafva det inflytande, att utskottet skulle neka att taga befattning med motionen. Jag känner åtminstone ett föregående fall — jag tror det förekommer i en motion af herr Hedin — då anslag begärts under alldeles liknande omständigheter, som jag i min föreliggande motion gjort, utan att statsutskottet invändt något mot att upptaga frågan till pröfning. Jag har velat nämna detta endast såsom en förklaring, för att det icke skall se ut, som om jag på genvägar skulle vilja nå mitt mål. Jag har alltid trott, att, när en stor och ny fråga förekommer, den först borde komma under behandling af tillfälligt utskott, på det att den måtte kunna egnas en särskildt omsorgsfull och ingående pröfning, men att, då en sådan pröfning en gång skett och en utredning måhända icke kan komma till stånd utan särskildt anslag dertill, det vore lämpligt, att frågan då finge komma under statsutskottets behandling.

Af formella skäl vidhåller jag emellertid mitt yrkande om motionens återremitterande till statsutskottet.

Herr Elowson: Ämnet i den motion, hvarom nu är fråga, synes mig vara af den beskaffenhet, att detsamma icke tillhör statsutskottets handläggning. Sedan har den ärade motionären vidfogat ett, om jag så må säga, ytligt påhäng, hvari han anhåller, att statsutskottet skulle föreslå ett visst anslagsbelopp. Detta är dock ett sätt, hvarigenom man skulle kunna få till statsutskottet remitteradt hvilket ärende som helst. Jag anser deremot, att det skall vara ett organiskt sammanhang mellan motionens innehåll och det anslagsbelopp, som ifrågasättes. Här föreligger nu endast ett hänvändande från motionärens sida till statsutskottet, att det »behagade föreslå nödigt belopp».

Jag anser därför, att af detta skäl statsutskottets memorial bör af kammaren godkännas.

Herr Ivar Månsson i Trää: Jag är förekommen af den siste ärade talaren. I likhet med honom anser jag, att det bör vara frågans innebörd, som bestämmer, till hvilket utskott en motion skall remitteras.

I nu förevarande fall hafva vi först och främst att lägga märke till, att det icke är föreslaget något bestämt belopp; om det någon gång skulle ha inträffat, att en på liknande sätt affattad motion i alla fall blifvit behandlad af statsutskottet, måste det hafva varit något undantagsfall. Det kan nemligen vara stort tvifvel underkastadt, huruvida statsutskottet har en sådan motionsrätt, att det på ett dylikt löst yrkande kan föreslå någon summa. Som sagdt, jag tycker icke, att man här behöfver inlåta sig på lösningen af detta problem. Här föreligger ett förslag om en skrivelse till Kongl. Maj:t med begäran om en utredning. Riksdagen skall således nu afgöra, om den finner det

vara skäl i att skrifya till Kongl. Maj:t och begära denna utredning. Det är frågans innebörd.

Jag skulle gerna se, att kammaren ville uttala sig i den rigtning, som statsutskottet föreslagit, ty vi skulle då hafva kommit derhän, att vi afgjort den fråga, som det så länge tvistats om. Jag ber också att få upplysa om, att man i talmanskonferensen har varit ense om, att statsutskottet har rätt i den hemställan, det nu gjort, och till hvilken jag, herr talman, ber att få yrka bifall.

Herr Wavrinsky: Herr talman! De skäl, som nu förebragts, föranleda mig att afstå från mitt yrkande.

Sedan öfverläggningen härmed förklarats afslutad, godkände kammaren utskottets hemställan, hvarefter ifrågavarande motion hänvisades till kammarens tillfälliga utskott n:o 3.

§ 6.

Vidare föredrogs och godkändes bankoutskottets memorial n:o 2, angående beviljande af anslag till utbetalning af ersättning för frigörande af en uti den för riksbankens räkning inköpta s. k. Gjerling-ska fastigheten i Karlskrona qvarstående inteckning.

§ 7.

Härefter föredrogs och lades till handlingarna lagutskottets utlåtande n:o 1, i anledning af verkställd granskning af justitieombudsmannens embetsförvaltning.

§ 8.

Efter föredragning slutligen af lagutskottets memorial n:o 2, angående öfverlemnande till särskildt utskott af tvenne till lagutskottet hänvisade motioner, biföll kammaren hvad utskottet i detta memorial hemställt, hvarefter ifrågavarande motioner hänvisades till Riksdagens särskilda utskott n:o 2.

§ 9.

Till bordläggning anmäldes lagutskottets memorial n:o 3, angående öfverlemnande till särskildt utskott af trenne till lagutskottet hänvisade motioner.

Dervid anförde:

Herr A. Hedin i Stockholm: Herr talman! Jag anhåller att få tillkännagifva, att, då jag anser, att min motion om revision af de s. k. krigs-

lagarne m. m., som omhandlas i detta betänkande, har varit remitterad till det utskott, som enligt grundlagen har att behandla densamma, jag icke ens finner det formelt riktigt att nu taga den tillbaka från lagutskottet och skicka den till särskildt utskott. När jag hyser den meningen, behöfver jag ej utveckla de skäl, hvarför jag anser detta vara olämpligt, i ty att det kommer att öfverhopa det särskilda utskottet med så många ärenden, som alldeles icke böra af detta utskott behandlas, därför att de skulle stå i något verkligt inre samband med den fråga, öfver hvilken särskilda utskottet i främsta rummet har att utlåta sig, så att följden deraf blir, att man till slut från särskilda utskottet får en sådan röra, att ett positivt resultat skall bli ungefär så godt som omöjligt.

På samma gång får jag då tillkännagifva, att jag naturligtvis icke kommer att motsätta mig hvad här är föreslaget, då kammaren redan har, genom sitt beslut beträffande en af kamraterna på stockholmsbänken väckt motion, gifvit till känna sin afsigt att förfara på det sätt, som jag i denna fråga finner icke vara af grundlagen medgifvet.

Jag hade tänkt, att detta ärende skulle komma att afgöras på det sätt redan i dag, att nemligen man icke skulle behöfva bordlägga det, och stöder jag den åsigten på följande ord i tredje stycket af 59:e paragrafen riksdagsordningen: »Utskotts förberedande hemställanden och förfrågningar må genast afgöras, derest icke någon kammarens ledamot bordläggning begär».

Men då jag hör, att åsigtorna i det fallet äro afvikande från den, jag här uttalat, skall jag icke heller i detta afseende göra något yrkande, utan får nöja mig med att här hafva uttalat min mening, att rätteligen min motion borde stanna hos det utskott, dit den, på hemställan af herr talmannen, en gång blifvit öfverlemnad.

Vidare anfördes ej. Memorialet bordlades.

§ 10.

Herr *Johan Ericsson* i Vallsta aflemnade en motion, n:o 157, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition om förändrad lydelse af § 4 i förordningen angående villkoren för försäljning af bränvin och andra brända eller destillerade spirituösa drycker den 24 maj 1895.

Denna motion blef på begäran bordlagd.

§ 11.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades:

herr *K. L. Johansson* i St. Mellby under 8 dagar fr. o. m. d. 4 innev. febr.
 » *O. H. Svensson* i Saläng » 5 » » 6 » »

herr <i>J. A. Sandwall</i>	under 8 dagar fr. o. m. d. 4 innev. febr.
» <i>G. Odqvist</i>	» 4 » » 2 » »
» friherre <i>C. W. Ericson</i>	» 6 » » 4 » »
» <i>J. P. Jansson i Saxhyttan</i>	» 5 » » 4 » »
och herr <i>A. L. Apelstam</i>	» 8 » » 2 » »

§ 12.

Justerades protokollsutdrag; hvarefter kammarens ledamöter åtskildes kl. 2,34 e. m.

In fidem

E. Nathorst Böös.

Tisdagen den 5 februari.

Kl. $\frac{1}{2}$ 3 e. m.

§ 1.

Justerades de vid kammarens sammanträden den 26, den 27 och den 28 nästlidne januari förda protokoll.

§ 2.

Upplästes följande till kammaren inkomna läkareintyg:

Herr riksdagsmannen *J. Nordin*, som onsdagen den 29 januari insjuknade i febersjukdom, är tills vidare förhindrad att delta i riksdagsarbetet.

Stockholm den 3 februari 1901.

Edv. Alin.
Med. d.r.

§ 3.

Föredrogs och hänvisades till bevillningsutskottet herr *Johan Ericssons* i Vallsta motion, n:o 157.

§ 4.

Efter föredragning vidare af lagutskottets memorial n:o 3, angående öfverlemnande till särskildt utskott af trenne till lagutskottet hänvisade motioner, biföll kammaren hvad utskottet i detta memorial hemställt, till följd hvaraf dessa motioner hänvisades till Riksdagens särskilda utskott n:o 1.

§ 5.

Under åberopande af i sådant afseende mellan herrar talmän träffad öfverenskommelse, hemställde herr talmannen, det kammaren ville besluta att lördagen den 9 februari företaga val af tjugufyra valmän för att utse Riksdagens justitieombudsman och hans efterträdare äfvensom af sex suppleanter för dessa valmän.

Denna herr talmannens hemställan bifölls.

§ 6.

Afgåfvos följande nya motioner, nemligen af:

herr *A. Antonsson*, n:o 158, om skrifvelse till Kongl. Maj:t, i fråga om inspektion af vården af fosterbarn; och

herr *David Bergström*, n:o 159, om skrifvelse till Kongl. Maj:t, angående sådan ändring i gällande grunder för valrätt till Andra Kammaren, att flyttning från en kommun till en annan ej må medföra förlust af valrätt till kammaren.

Dessa motioner blefvo på begäran bordlagda.

§ 7.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades:

herr <i>C. Faxe</i>	under 14 dag. fr. o. m. d. 5 innev. febr.
» <i>N. Jönsson</i> i Gammalstorp	» 8 » » » 6 » »
» <i>J. Larsson</i> i Presstorp	» 8 » » » 6 » »
» <i>O. Persson</i> i Rinkaby	» 5 » » » 5 » »
» <i>P. Jönsson</i> i Färeköp	» 5 » » » 5 » »
och » <i>G. M. Bäärnhelm</i>	» 8 » » » 9 » »
» <i>J. E. Biesert</i>	» 2 » » » 6 » »

§ 8.

Till bordläggning anmäldes följande inkomna ärenden:

bankoutskottets memorial n:o 3, om verkställd granskning af riksbankens styrelse och förvaltning; samt

lagutskottets utlåtanden:

n:o 4, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse af 4 kap. 11 § strafflagen;

n:o 5, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition med förslag till lag om rätt till jagt, till lag om ändrad lydelse af 24 kap. 13 § strafflagen och till lag om ändrad lydelse af 1 § i lagen angående tiden för nyttjanderättsaftals bestånd den 25 april 1889; och

n:o 6, i anledning af väckt motion angående ändrade föreskrifter beträffande förnyelse af in-teckning i fast egendom.

§ 9.

Justerades protokollsutdrag; hvarefter kammarens ledamöter åtskildes kl. 2,46 e. m.

In fidem
E. Nathorst Böös.